daniel pennac

ochi de lup

Editura Paralela 45

DANIEL PENNAC
OCHI DE LUP

Traducere din limba franceză de
Simona Negrea
Ilustrații de Silvia Mitrea
Editura Paralela 45

Pentru Alice, prințesă Li Tsou, și pentru Louitou, un tip nemaipomenit.

1. ÎNTÂLNIREA

I

Băiatul stă în picioare în fața cuștii lupului, nemișcat. Lupul umblă încoace și-ncolo. Se plimbă în lung și-n lat, nu stă locului o clipă.

„Ce mă enervează…”

Așa își spune lupul în sinea lui. De două ore băiatul stă în picioare în fața grilajului, neclintit ca un copac înghețat, și se uită la lup cum merge.

„Ce-o fi vrând de la mine?”

Așa se întreabă lupul. Băiatul ăsta îi stârnește curiozitatea. Nu îl neliniștește (lupului nu-i e frică de nimic), îl face curios.

„Ce-o fi vrând de la mine?”

Ceilalți copii aleargă, sar, strigă, plâng, scot limba la lup și se ascund după fusta mamei. Apoi se maimuțăresc în fața cuștii gorilei și rag în nasul leului, care biciuiește aerul cu coada. Băiatul ăsta nu. El stă în picioare, neclintit, tăcut. Doar ochii i se mișcă. Urmăresc plimbarea lupului de-a lungul grilajului, du-te-vino.

„N-a văzut în viața lui un lup, sau ce?” Lupul nu-l vede pe băiat decât la dus.

Are un singur ochi. Pe celălalt l-a pierdut în bătălia cu oamenii, acum zece ani, în ziua când a fost prins. La dus (dacă-l putem numi dus), lupul vede toată grădina zoologică, cuștile, copiii care se scălâmbăie, iar în mijlocul lor, băiatul ăsta, cât se poate de nemișcat. La întors (dacă-l putem numi întors), lupul vede înăuntrul cuștii. Cușca lui goală, căci lupoaica a murit săptămâna trecută. Cușca lui tristă, cu bolovanul

cenușiu și cu copacul mort. Apoi lupul se întoarce și iată-l din nou pe băiatul ăsta, cu respirația lui regulată, care face aburi albi în aerul rece.

„O să se plictisească înaintea mea", își spune lupul continuându-și mersul.

Pe urmă:

„Eu am mai multă răbdare decât el."

Și mai adaugă:

„Eu sunt lupul."

II

Dar a doua zi de dimineață, când se trezește, primul lucru pe care-l vede lupul e copilul, în picioare în fața cuștii, acolo, fix în același loc. Lupului i-a sărit inima din loc.

„Că doar n-o fi stat toată noaptea aici!"

S-a controlat și și-a reluat plimbarea ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat..

Lupul merge de o oră deja. O oră de când ochii băiatului îl urmăresc. Blana lui albastră se freacă de grilaj. Mușchii i se rostogolesc sub blana de iarnă. Lupul albastru merge ca și cum n-ar avea de gând să se mai oprească vreodată. Ca și cum s-ar întoarce acasă la el, în Alaska. „Lup de Alaska", așa spune plăcuța de fier de pe grilaj. Și mai e și o hartă a Marelui Nord, cu o zonă vopsită în roșu, ca să fie mai clar. „Lup de Alaska, Barren Lands[1]"…

Labele lui nu fac niciun zgomot când se așază pe pământ. Merge de la un capăt la celălalt al cuștii, ca limba tăcută a unei pendule. Iar ochii băiatului se mișcă foarte încet, parcă ar urmări un meci de tenis cu încetinitorul.

„Chiar așa de tare îl interesez, carevasăzică?"

Lupul se încruntă. Vălurele de păr se ridică și pier spre bot. Se supără că-și pune atâtea întrebări. Jurase să nu-l mai intereseze oamenii niciodată.

Și de doi ani încoace se ține de promisiune: nici măcar un singur gând pentru oameni, nicio privire, nimic. Nici pentru copiii care se maimuțăresc în fața cuștii lui, nici pentru angajatul care-i aruncă de

departe carnea, nici pentru artiștii de duminică care vin să-l deseneze, nici pentru mămicile neghioabe care-l arată chirăind celor mici: „Uite, ăsta-i lupul. Dacă nu ești cuminte, te dau la lup să te pape!” Nimica, nimicuța.

„Cel mai bun dintre oameni nu face nici cât o ceapă degerată!”

Așa zicea întotdeauna Flacără Neagră, mama lupului.

Până săptămâna trecută, lupul se oprea uneori din mers. Se așeza cu lupoaica în fața vizitatorilor. Stăteau de parcă nici nu-i vedeau! Lupul și lupoaica priveau fix înainte. Privirea lor trecea prin tine. Aveai impresia că nu exiști. Foarte neplăcut.

„— La ce s-or fi uitând așa?

— Ce-or fi văzând?”

Pe urmă lupoaica a murit (era cenușiu cu alb, ca o potârniche de stâncă). De-atunci încoace, lupul nu s-a mai oprit din mers. Umblă de dimineață până seara, iar carnea îngheață pe jos în jurul lui. Afară, drept ca un i (un i al cărui punct scoate aburi albi), îl privește băiatul.

„Cu atât mai rău pentru el”, hotărăște lupul.

Și nu se mai gândește la băiat.

III

Totuși, a doua zi, băiatul e tot acolo. Și în ziua următoare. Și în zilele de după. Până la urmă, lupul n-are încotro și trebuie să se gândească la el.

„— Dar cine e?

— Ce vrea de la mine?

— Chiar nu face nimic toată ziua?

— Nu muncește?

— N-are scoală?

— N-are prieteni?

— N-are părinți?

— Sau ce?”

O grămadă de întrebări care îi încetinesc umbletul. Își simte labele grele. Încă nu e oboseală, dar ar putea fi.

„De necrezut!” își spune lupul.

În sfârşit, mâine se închide grădina zoologică. O zi pe lună se repară cuştile şi se doftoricesc animalele. În ziua asta nu vin vizitatori.

„O să scap de el.”

Ba bine că nu. A doua zi, ca de fiecare dată, băiatul e acolo. Ba e acolo ca niciodată, singur în faţa cuştii, în grădina zoologică pustie.

„Oh, nu…” geme lupul.

Ba uite că da!

Lupul se simte acum foarte obosit. Ai zice că privirea băiatului cântăreşte o tonă.

„Prea bine, îşi zice lupul.

— Prea bine!

— Tu ai vrut-o!”

Şi dintr-odată se opreşte din mers. Se aşază drept, chiar în faţa băiatului. Şi începe şi el să-l privească. Nu-i face faza cu privirea care trece prin tine, nu. Ci privirea aia adevărată, privirea fixă

Gata. Acum sunt faţă în faţă.

Şi stau aşa.

Niciun vizitator în grădina zoologică. Veterinarii n-au sosit încă. Leii n-au ieşit din bârlog. Păsările dorm între pene. Zi de tihnă pentru toată lumea. Nici maimuţele nu se mai maimuţăresc. Spânzură de crengi ca nişte lilieci adormiţi.

Nu e decât băiatul ăsta.

Şi lupul cu părul albastru.

„Vrei să te uiţi la mine? Foarte bine! Şi eu o să mă uit la tine! mai vedem noi…”

Dar ceva îl stânjeneşte pe lup. Un amănunt stupid. N-are decât un singur ochi, în timp ce băiatul are doi. Aşa că lupul nu ştie în care ochi să-l privească. Ezită. Singurul său ochi ţopăie: dreapta-stânga, stânga-dreapta. Ochii băiatului nu se clintesc. Nici măcar o geană nu i se mişcă. Lupul se simte îngrozitor de stingher. Pentru nimic în lume n-ar întoarce capul. Nici vorbă să înceapă iarăşi să mărşăluiască. Prin

urmare, ochiul i se zăpăcește tot mai tare. Și curând, prin cicatricea ochiului mort se ivește o lacrimă. Nu e supărare, e neputință și furie.

Atunci băiatul face ceva ciudat. Ceva care-l liniștește pe lup, care-i dă încredere. Băiatul închide un ochi.

Acum se privesc, ochi în ochi, în grădina zoologică pustie și tăcută, având tot timpul înainte.

2. OCHIUL LUPULUI

I

Un ochi galben, rotund, cu o pupilă neagră în mijloc. Un ochi care nu clipește niciodată.

Ca și cum băiatul ar privi o lumânare aprinsă în întuneric; nu mai vede decât acest ochi: copacii, grădina zoologică, cuşca, totul a dispărut. N-a mai rămas decât un singur lucru: un ochi de lup. Iar ochiul devine din ce în ce mai mare, din ce în ce mai rotund, ca o lună roșcată pe un cer gol, având în mijloc o pupilă din ce în ce mai neagră, și mici pete de culori diferite care se ivesc în galbenul brun al irisului, ici o pată albastră (albastră ca apa înghețată sub cer), colo o străfulgerare aurie, scânteind ca o paietă.

Dar cea mai importantă e pupila. Pupila neagră!

„Ai vrut să te uiți la mine, poftim, uită-te!”

Asta pare a spune pupila. Lucește cu o scânteiere teribilă. Ca o flacără. „Chiar așa, își zice băiatul: o flacără neagră}?

Și răspunde:

„Bine, Flacără Neagră, mă uit la tine, nu mi-e frică.”

Degeaba crește pupila, degeaba invadează tot ochiul și arde ca un foc adevărat, băiatul nu-și întoarce privirea. Iar când totul a devenit negru, cât se poate de negru, atunci descoperă ceea ce nimeni înaintea lui n-a văzut în ochiul lupului: pupila e vie. E o lupoaică neagră, strânsă colac în mijlocul puilor, și îl privește pe băiat mârâind. Nu se mișcă, dar, sub blana lucitoare, o simți încordată ca o furtună. Și-a dezvelit colții orbitori. Extremitățile labelor freamătă. O să sară. Pe un băiețel ca ăsta îl înghite dintr-o îmbucătură.

„E adevărat că nu ți-e frică?”

E adevărat. Băiatul rămâne acolo. Nu coboară privirea. Timpul trece. Încet, foarte încet, mușchii Flăcării Negre se destind. Într-un târziu, murmură printre colți:

„Bine, dacă ții atâta, uită-te cât vrei, dar nu mă deranja cât fac lecțiile cu copiii, bine?”

Și, fără să-i mai dea atenție băiatului, își plimbă privirea asupra celor șapte pui culcați lângă ea, care îi dau o aureolă roșiatică.

„Irisul, se gândește băiatul, irisul din jurul pupilei…”

Da, cinci pui sunt roșeați ca irisul. Cel de-al șaselea are părul albastru, albastru ca apa înghețată sub cerul limpede. Lupul Albastru!

Iar a șaptea (o lupoaică mică și galbenă) e ca o sclipire aurie. Ochii i se strâng când o privești. Frații ei îi zic Paietă.

De jur-împrejur, e numai zăpadă. Până la orizontul pe care îl închid dealurile. Zăpada tăcută din Alaska, acolo, în Marele Nord canadian.

Vocea Flăcării Negre se ridică din nou, solemnă în tăcerea albă:

„Copiii, azi am să vă vorbesc despre Om!”

II

Om?

— Iarăși?

— Ah! Nu!

— Ne tot spui povești cu oameni!

— Ne-am săturat!

— Nu mai suntem pui!

— Spune-ne mai degrabă despre reni, despre iepurii zăpezilor sau despre vânătoarea de rațe.

— Da, Flacără Neagră, spune-ne povești de vânătoare!

— Doar noi, lupii, suntem vânători, nu?” Dar urletele Paietei îi acoperă pe ceilalți:

„— Nu, eu vreau o poveste despre Om, una adevărată, una de groază. Mami, te rog, o poveste despre Om, îmi place la nebunie!”

Doar Lupul Albastru tace. Nu-i vorbăreț din fire. E mai degrabă serios. Ba chiar oarecum trist. Frații lui îl socotesc plictisitor. Totuși,

când vorbește — lucru care se întâmplă rar —, toată lumea îl ascultă. E înțelept, ca un lup bătrân plin de cicatrici.

Bun. Lucrurile stau așa: cei cinci Roșeați au început să se bată, sar unul în spinarea celuilalt, se prind de gât, se mușcă de labe, se învârt ca nebunii în jurul cozii… debandadă în toată regula. Paietă îi încurajează cu vocea ei pătrunzătoare, țopăind pe loc ca un greier nebun. De jur-împrejur, zăpada zboară în cioburi de argint.

Iar Flacără Neagră îi lasă în pace.

„Las' să se distreze… or să cunoască ei curând adevărata viață de lup!"

Și în timp ce-și spune asta, își mută privirea asupra Lupului Albastru, singurul dintre copiii ei care nu se distrează niciodată. „Leit taică-său!"

E mândrie în gândul ăsta, și tristețe, căci Marele Lup, tatăl lor, a murit.

„E prea serios, își spune Flacără Neagră.

— Prea neliniștit…

— Prea lup…

— Ascultați!"

Lupul Albastru stă jos, neclintit ca o stâncă, cu labele din față încordate și urechile ciulite.

„— Ascultați!"

Debandada încetează pe dată. Zăpada cade la loc în jurul puilor de lup. La început nu se aude nimic. Degeaba își ciulesc Roșcații urechile îmblănite, nu se aude decât plângerea bruscă a vântului, cu scrâșnet de gheață.

Și apoi, dintr-odată, dincolo de vânt, un urlet de lup, foarte lung, foarte mlădios, care spune o groază de lucruri.

„— E Vărul Cenușiu, murmură un Roșcat.

— Ce zice?

Flacără Neagră aruncă o privire iute spre Lupul Albastru. Și unul, și celălalt știu prea bine ce le spune Vărul Cenușiu, din înaltul dealului unde stă de pază.

Omul!

O ceată de vânători…

Care îi caută.

Aceiaşi ca data trecută.

„Gata cu joaca, copii, pregătiți-vă, plecăm!”

III

Aha, deci asta a fost copilăria ta, Lupule Albastru: fugeai din calea vânătorilor?

Da, chiar aşa.

Se aşezau într-o vale liniştită, mărginită de dealuri pe care Vărul Cenuşiu le credea de netrecut. Rămâneau acolo o săptămână sau două, apoi erau nevoiţi să-şi ia din nou tălpăşiţa. Oamenii nu se dădeau bătuţi niciodată. De două luni, o bandă de vânători hăituia familia. II doborâseră deja pe tatăl lor, Marele Lup. Nu cu uşurinţă. O ditamai încăierarea. Dar îl doborâseră.

Fugeau. Mergeau în şir indian. Flacără Neagră deschidea procesiunea, urmată imediat de Lupul Albastru. Apoi veneau Paietă şi Roşcaţii. La urmă, Vărul Cenuşiu, care ştergea urmele cu coada.

Nu lăsau niciodată urme. Dispăreau complet, tot mai departe în nord. Era din ce în ce mai frig. Zăpada se schimba în gheaţă. Pietrele erau tot mai ascuţite şi tăioase. Şi totuşi, oamenii îi găseau.

Mereu. Nimic nu-i oprea.

Oamenii…

Omul…

Seara se culcau în vizuinile vulpilor. (Vulpile îşi împrumută bucuroase vizuinile lupilor. Pentru un pic de mâncare. Vulpilor nu le place defel să vâneze, sunt prea leneşe.) Vărul Cenuşiu stătea de pază afară, urcat pe o stâncă ce domina valea. Lupul Albastru se culca la intrarea în vizuină, iar Flacără Neagră îi adormea pe cei mici, spunându-le poveşti. Poveşti despre Om, bineînţeles. Şi, pentru că era întuneric, pentru că erau prea obosiţi ca să se mai joace, pentru că le plăcea la nebunie să le fie frică şi pentru că Flacără Neagră era acolo şi-i apăra, Paietă şi Roşcaţii ascultau.

A fost odată ca niciodată…

De fiecare dată aceeași poveste: cea cu puiul de lup nepriceput și bunica lui prea bătrână.

A fost odată ca niciodată un pui de lup așa de nepriceput, încât nu prinsese nimic în viața lui. Până și renul cel mai bătrân alerga prea repede pentru el, popândăii i se strecurau printre picioare, rațele își luau zborul sub nasul lui… Nu prinsese niciodată nimic. Nici măcar propria-i coadă! Era mult prea nepriceput.

Bun. Dar trebuia să fie și el de folos, nu? Din fericire, avea o bunică. Foarte bătrână. Așa de bătrână că nici ea nu mai prindea nimic. Ochii ei mari și triști îi priveau pe cei tineri cum aleargă. Pielea nu-i mai fremăta la apropierea vânatului. Tuturor le părea rău pentru ea. O lăsau în bârlog când plecau la vânătoare. Făcea un pic de ordine, încet, apoi își făcea toaleta cu grijă. Căci avea o blană splendidă. Argintie. Atât îi mai rămăsese din tinerețe. Niciun lup nu avusese vreodată asemenea blană. Odată terminată toaleta — îi lua două ore bune Mam' Mare se culca la intrarea în bârlog. Cu botul pe labe, aștepta să se întoarcă Nepriceputul. La asta era el de folos: o hrănea pe Mam7 Mare. Primul ren ucis, hop, pulpa era pentru Mam' Mare.

„— Nu-i prea greu pentru tine, Nepriceputule?

— Deloc, deloc!

— Bine, ai grijă să nu pierzi vremea pe drum.

— Și nu te-ncurca în labe!

— Și fii atent la Om!"

Etc.

Nepriceputul nici măcar nu mai asculta sfaturile astea. Se obișnuise.

„Până într-o zi când…

— Până într-o zi când ce? întrebau Roșcații, cu ochii larg deschiși în întuneric.

— Când ce? Când ce? striga Paietă cu limba atârnând.

— Până într-o zi când Omul ajunse la bârlog înaintea Nepriceputului, răspundea Flacără Neagră, într-un murmur înspăimântător.

— Și?

— Și? Ei? Și? Și?

— Și atunci Omul a ucis-o pe Mam' Mare, i-a furat blana ca să-și facă un palton, i-a furat urechile ca să-și facă o pălărie, iar din bot și-a făcut mască.

— Și…?

— Și? Și e ora de culcare, copii, vă spun mâine continuarea."

Puii protestau, normal, dar Flacără Neagră era de neînduplecat. Încetul cu încetul, respirația somnului umplea vizuina.

Era clipa pe care Lupul Albastru o aștepta ca să-și pună întrebarea. Întotdeauna aceeași.

„Flacără Neagră, e adevărată povestea asta a ta?"

Flacără Neagră se gândea un pic, apoi dădea întotdeauna același răspuns ciudat:

„Mai adevărată decât contrariul, în orice caz."

IV

Și uite-așa treceau anotimpurile, puii creșteau, deveneau lupi tineri, vânători adevărați, și încă nu văzuseră oameni. Mă rog, niciodată de aproape. Îi auziseră. De exemplu, în ziua când Marele Lup se bătuse cu ei. Auziseră urletele Marelui Lup, apoi zbieretele unui om, cu câte un colț înfipt în fiecare fesă, strigăte de panică, ordine, apoi un zgomot ca de tunet, apoi nimic. Marele Lup nu se mai întorsese.

Și au început să fugă din nou.

De departe, da, văzuseră. Abia părăseau o vale, că oamenii se și instalau acolo. Iar valea începea să fumege. Un adevărat ceaun.

„Murdăresc zăpada", bombănea Flacără Neagră.

Îi urmăreau din vârful celui mai înalt deal, îi vedeau mergând pe două labe în fundul ceaunului.

Dar de aproape cum erau?

„— Vere Cenușiu, tu i-ai văzut de aproape?

— Am văzut câțiva, da."

Nu prea era vorbăreț Vărul Cenușiu.

„Cum arată?

— Oamenii? Două labe și o pușcă."

Nu puteai să scoți nimic altceva de la el.

Iar Flacără Neagră spunea nişte poveşti pe care nu mai puteau să le creadă, acum că se făcuseră mari.

„Oamenii mănâncă de toate: iarba renilor, renii şi, dacă n-au nimic altceva, mănâncă şi lupi!”

Sau:

„Oamenii au două piei: prima e fără niciun fir de păr, iar a doua e a noastră.”

Sau:

„Omul? Omul e un colecţionar.” (Nimeni nu înţelegea propoziţia asta.)

Şi apoi, într-o zi, într-o clipă de pauză — toată lumea era sfârşită —, cineva întrebă:

„Dar de ce ne urmăreşte mereu acelaşi grup?”

Vărul Cenuşiu îşi lingea labele rănite.

„Au auzit despre o lupoaică cu blana de aur…”

Nu-şi termină bine gândul, că Flacără Neagră îl fulgeră cu privirea.

Prea târziu. Toţi Roşcaţii se uitau la Paietă. Iar Paietă se uita la toată lumea, cu urechile ciulite.

„Cum adică? Pe mine mă caută?”

Soarele alese tocmai clipa asta ca să străpungă norii. O rază căzu pe Paietă şi toată lumea întoarse privirea. Era cu adevărat orbitoare! O lupoaică de aur, într-adevăr, cu o trufă neagră în vârful botului. O trufă aşa de neagră în tot aurul ăla că te uitai cruciş.

„Adorabilă, se gândi Flacără Neagră, fata mea e adorabilă…” Adăugă imediat: „dar complet cu capul în nori”. Apoi suspină şi murmură în sinea ei:

„Pe bune, Mare Lup, de ce mi-ai dăruit cea mai frumoasă lupoaică care a existat vreodată? Crezi că n-aveam destule belele şi-aşa?”

V

„Poftim? Pe mine mă caută?”

Paietă spusese asta pe un ton care nu scăpase urechilor Lupului Albastru.

„Pe mine mă caută?”

Ei, hai, face pe modesta… Şi era îngrijorător…

Lupul Albastru nu prea știa ce să creadă despre sora lui. Era o lupoaică frumoasă, bineînțeles. Cea mai frumoasă. Și de o îndemânare la vânătoare… de speriat! Mult mai rapidă decât Roșcații, care nu erau totuși vânători nepricepuți. Privire mult mai ageră decât a Flăcării Negre! Auz mult mai bun decât al Vărului Cenușiu! „Și nas mult mai fin decât al meu!", Lupul Albastru n-avea încotro, trebuia să recunoască. Dintr-odată se oprea, cu trufa în vânt, și spunea:

„— Acolo… popândău!

— Acolo unde?

— Acolo!"

Arăta un loc anume, la trei sute de metri mai în față. Mergeau până acolo și găseau o familie de popândăi cu spinarea roșie, rotofei ca niște potârnichi. Sub pământ. Roșcații nu-și reveneau din uimire.

„Cum ai ghicit?"

Ea răspundea:

„Nasul."

Sau, vara, la vânătoare de rațe… Roșcații înotau fără zgomot către pradă. Doar trufa se vedea. Nu se mișca nimic. Și totuși, de nouă ori din zece, rațele își luau zborul sub nasul lor. Paietă rămânea pe mal, întinsă ca o pisică în iarba galbenă. Aștepta. Rațele își luau greoaie zborul pe luciul apei. Când una dintre ele (întotdeauna cea mai grasă) trecea pe deasupra ei, hop, un salt și cranț!

„— Cum reușești?

— Ochiul!"

Iar la migrația renilor, când turma se întinde pe toată lărgimea câmpiei… Se cățărau pe dealul cel mai înalt, iar Paietă spunea:

„Al șaselea de la dreapta, începând de la stâncă: bolnav."

(Lupii nu mănâncă decât renii bolnavi. E un principiu.)

— Bolnav? Cum poți să fii așa de sigură?

— Urechea!"

Și adăuga:

„Ascultă, respiră greu!"

Prindea chiar și iepuri polari. Niciun lup nu reușise vreodată asemenea lovitură.

„Labele!”

Dar, pe lângă toate isprăvile astea, rata lucruri incredibil de ușoare. De exemplu: fugărea un ren bătrân aflat la capătul puterilor și, dintr-odată, atenția îi era atrasă de un stol de potârnichi.

Ridica privirea, se împiedica în labe, se lovea la bot și o găseai rostogolindu-se de râs, ca un pui.

„Râzi prea mult, bombănea Lupul Albastru, nu ești serioasă.

— Tu ești prea serios, nu ești nostim deloc.”

Genul ăsta de răspunsuri nu-l amuzau pe Lupul Albastru.

„De ce râzi atâta, Paietă?”

Ea se oprea din râs, îl privea pe Lupul Albastru drept în ochi și răspundea:

„Pentru că mă plictisesc.”

Și explica:

„Nu se întâmplă niciodată nimic în ținutul ăsta afurisit, nu se schimbă niciodată nimic!”

Pe urmă repeta:

„Mă plictisesc.”

VI

Și, bineînțeles, de atâta plictiseală, Paietă vru să vadă chestii noi. Vru să vadă oameni. De aproape. Se întâmplă într-o noapte. Erau în continuare pe urmele familiei. Același grup de vânători. Își stabiliseră tabăra într-o vâlcea înverzită, la vreo trei ore de bârlog. Paietă simțea mirosul focurilor. Ba chiar auzea lemnul uscat cum trosnește.

„— Mă duc, își zise.

— Mă întorc înainte de răsăritul soarelui.

— O să văd și eu, în sfârșit, cum arată.

— O să am ceva de povestit, n-o să ne mai plictisim atâta.

— Și la urma urmei, din moment ce pe mine mă caută…”

Credea că sunt motive bune.

Se duse.

Când Lupul Albastru se trezi în noaptea aceea (un presentiment), Paietă plecase deja de o oră. Lupul Albastru ghici pe dată. Paietă înșelase vigilența Vărului Cenușiu (și la asta se pricepea!) și plecase la oameni.

„Trebuie s-o prind din urmă!”

Lupul Albastru nu reuși s-o prindă din urmă.

Când ajunse la tabăra vânătorilor, văzu oamenii în picioare, dansând în lumina focurilor, în jurul unei plase care atârna de un par, strânsă la gură cu o funie. Prinsă în plasă, Paietă mușca în gol. Blana arunca în întuneric străfulgerări aurii. Câinii înnebuniți săreau în jurul plasei. Clămpăneau din dinți. Oamenii urlau dansând. Erau îmbrăcați în piei de lup. „Flacără Neagră avea dreptate”, își zise Lupul Albastru. Și, imediat: „Dacă tai funia, plasa o să cadă în mijlocul câinilor și o să se desfacă. E prea rapidă pentru ei, o s-o scoatem la capăt!”

Trebuia să sară peste focuri. Nu tocmai amuzant pentru un lup. Dar trebuia s-o facă, și încă repede. N-avea timp să-i fie frică. „Surpriza e singura mea șansă!”

Era deja în aerul arzător, deasupra flăcărilor, deasupra oamenilor (focul le făcea fețele foarte roșii), deasupra plasei.

Tăie funia cu colții și urlă: „Șterge-o, Paietă!” Oamenii și câinii încă se uitau în aer.

Paietă șovăi:

„iartă-mă, Lupule Albastru, iartă…”

Și se iscă o încăierare generală. Lupul Albastru trimise doi câini în flăcări.

„Fugi, las familia pe mâinile tale!”

Atunci Lupul Albastru o văzu pe Paietă făcând o săritură grozavă. Apoi auzi bubuituri de tunet. Zăpada țâșni în gheizere în jurul ei.

Ratare!

Paietă dispăru în noapte.

Lupul Albastru abia dacă avu timp să se bucure.

Unul dintre oameni, mare cât un urs, în picioare în fața lui, ținea cu amândouă mâinile un butuc în flăcări. Apoi fu șocul. Parcă-i explodase

capul. Și întunericul. Un întuneric plin de steluțe în care cădea, cădea, tot cădea învârtindu-se.

VII

Uite-așa s-a întâmplat. Când se trezi, nu deschise decât un ochi. Nu îl omorâseră. Blana îi fusese distrusă în încăierare, așa că n-o mai puteau vinde. Prin urmare, ajunse la grădina zoologică. Mă rog, grădinile. Trecu prin cinci sau șase, în anii care urmară. Podea de ciment și acoperiș de tablă. Podea de pământ bătucit și cerul deschis. Cuști mici și bare groase. Cuști și grilaje. Carnea pe care ți-o aruncă de departe. Pictorii de duminică. Puii oamenilor cărora le e frică de tine. Anotimpurile care trec…

Singur. Printre animale necunoscute, și ele în cuști…

„Omul este un colecționar."

Acum înțelegea ce zicea Flacără Neagră.

Singur. Până în ziua când au băgat o lupoaică în cușca lui.

La început, Lupul Albastru n-a fost prea mulțumit. Se obișnuise să fie singur. Tovărășiei îi prefera amintirile lui. Lupoaica îi punea o grămadă de întrebări.

„Cum te cheamă?"

Avea blana cenușie și botul aproape alb.

„De unde ești?"

Și vârful labelor era alb. J

„Te-au prins de mult?"

„Parcă e o potârniche", se gândea Lupul Albastru.

„Mă rog, taci dacă așa vrei, dar te previn: dacă-mi pui chiar și o singură întrebare, eu o să-ți răspund!"

„Fix așa mi-ar fi zis Paietă." Așa că Lupul Albastru întrebă:

„Dar tu de unde ești?

— Din Marele Nord.

— Marele Nord e mare…

— Din Barren Lands, în Arctica, de-acolo sunt.

Lupul Albastru își ținu respirația. „Barren Lands"? Așa numeau oamenii ținutul unde-l prinseseră. Auzi limpede cum îi bate inima în

piept.

„Barren Lands? Ia zi-mi, o cunoşti pe…

— Cunosc pe toată lumea de acolo!

— O lupoaică mică cu blana de aur, o ştii?

— Paietă? Fata Flăcării Negre şi a Marelui Lup? Normal că o cunosc! mai întâi şi mai întâi, nu e mică, e enormă. Mai mare decât lupii cei mai mari. Şi pe urmă, n-are blană de aur…

— Cum adică n-are blană de aur, ce mai e şi povestea asta?

— Nu-i o poveste, eu nu mint niciodată. Avea blană de aur, aşa e. N-o mai are. S-a stins.

— S-a stins?

— Chiar aşa. Într-o noapte, a plecat cu un frate de-al ei, nimeni nu ştie unde, şi s-a întors singură. Blana i se stinsese. Nu mai strălucea la soare. Galben pai. Zici că poartă doliu.

— Aşa se spune?

— Se spun o grămadă de lucruri despre ea. Şi tot ce se spune e adevărat, eu o cunosc bine. Se zice că lupii n-au avut niciodată un vânător mai bun decât ea, şi-i adevărat! Se zice că nici ea, nici ai ei n-or să fie vreodată prinşi de oameni, şi-i adevărat!?

— Tu de unde ştii?" întrebă Lupul Albastru, care simţea cum îi creşte în piept un bulgăre de mândrie.

Aşa ca Potâmiche povesti. Era vară. Trei familii de lupi se adunaseră în jurul unui iaz plin de raţe. Printre ele, familia Paietei şi familia Potârnichii. Toţi la pândă. Tăcuţi. Când, dintr-odată, „fâl, fâl, fâl", o fâlfâire de aripi deasupra lor, pe care o ştiau cu toţii. Elicopterul. (Da, acum ne vânează cu elicoptere!) Şi bum! bum! primele împuşcături. Panică generală! Lupii fugeau în toate părţile, parcă împrăştiaţi de vântul elicelor. Din fericire, vânătorii trăgeau prost. Nişte amatori, dintr-ăia care vânează ca să se distreze. Şi dintr-odată elicopterul coboară, tot mai aproape. Iarba se culcă la pământ. Dar în iarbă e Paietă, imposibil de zărit, fix de aceeaşi culoare. Sare dintr-odată: hop! piciorul pilotului: cranţ! Elicopterul urcă la loc, se răsuceşte şi puf! în mijlocul iazului!

Potârniche se repezise atunci spre Paietă: „Cum ai reușit, Paietă, spune, cum ai reușit?”

„Știi ce mi-a răspuns?

— Ochiul!

— De unde știi?

— O să-ți spun. Acuma povestește mai departe.

— Așa, mai departe. Bun, carevasăzică elicopterul e în mijlocul iazului, oamenii printre rațe (furioase rău rațele!), iar lupii așezați de jur-împrejur, pe mal, râdeau de se prăpădeau, nici nu poți să-ți închipui! Doar Paietă nu râdea.

— Nu râdea?

— Nu, nu râde niciodată.

VIII

Uite-așa s-a întâmplat. După conversația asta, Lupul Albastru acceptă tovărășia Potârnichii. Era veselă. Își povestiră amintirile. Anii trecură. Cu o săptămână în urmă, Potârnichea murise. Așa ajungem la prezent. La clipa asta, când Lupul Albastru e așezat în cușca lui goală. Așezat în fața acestui băiat.

Fiecare cu ochiul în ochiul celuilalt. Cu mormăiala orașului în chip de tăcere. De câtă vreme se privesc așa, băiatul și lupul? Băiatul a văzut de multe ori soarele asfințind în ochiul lupului. Nu soarele rece din Alaska (cu lumina lui stinsă, nu știi niciodată dacă răsare sau dacă apune…), nu, soarele de aici, soarele de la grădina zoologică, care dispare în fiecare seară când pleacă vizitatorii. Atunci se lasă noaptea în ochiul lupului. Mai întâi amestecă culorile, apoi șterge imaginile. Iar pleoapa lupului alunecă într-un târziu peste acest ochi care se stinge. Lupul rămâne acolo, așezat în fața băiatului, drept.

Dar a adormit.

***

Atunci băiatul pleacă de la grădina zoologică, în vârful picioarelor, așa cum ieși dintr-un dormitor.

***

Dar în fiecare dimineaţă, când Flacără Neagră, Vărul Cenuşiu, Roşcaţii, Paietă şi Potâmichea se trezesc în ochiul lupului, băiatul e acolo, în picioare în faţa cuştii, nemişcat, atent.

„În curând, o să ştii totul despre mine."

Lupul îşi adună acum cele mai mărunte amintiri: toate grădinile zoologice, toate animalele întâlnite, prizoniere ca el, atât de triste, toate aceste feţe de oameni care se fac că nu se uită la el, nici ei foarte veseli, norii anotimpurilor care trec, ultima frunză care cade din copacul lui, ultima privire a Potâmichii, ziua când a hotărât să nu se mai atingă de porţia lui de came.

Până în clipa când se iveşte ultima amintire a Lupului Albastru.

Este tocmai apariţia acestui băiat în faţa cuştii lui, într-o dimineaţă, la începutul iernii.

„Da, ultima mea amintire eşti tu."

Aşa e. Băiatul îşi vede chipul apărând în ochiul lupului.

„Ce m-ai enervat la început!"

Băiatul se vede în picioare în acest ochi rotund, nemişcat ca un copac îngheţat.

„îmi spuneam: ce-o fi vrând de la mine? N-a văzut în viaţa lui un lup, sau ce?"

Respiraţia băiatului face ceaţă albă în ochiul lupului.

„îmi spuneam: o să se plictisească înaintea mea, eu am mai multă răbdare decât el, eu sunt lupul!"

Dar, în ochiul lupului, băiatul nu pare că s-ar da dus.

„Eram furios, să ştii!"

Într-adevăr, pupila lupului se strânge şi se înfăşoară ca o flacără în jurul imaginii băiatului.

„Şi pe urmă ai închis ochiul. Foarte drăguţ din partea ta…"

Totul e liniştit acum. Începe să ningă încet peste acest lup şi peste acest băiat. Ultimii fulgi ai iernii.

„Dar tu? Tul Cine eşti tu? Ei? Cine eşti? Şi mai întâi, cum ţi se spune?"

3. OCHIUL OMULUI

I

Nu e prima oară când e întrebat cum îl cheamă. Ceilalți copii, la început…

„— Ești nou pe aici?

— De unde ești?

— Ce lucrează tatăl tău?

— Câți ani ai?

— În ce clasă ești?

— Știi să joci Belvedere?

Întrebări de copii.

Dar cea mai frecventă era tocmai cea pe care lupul i-o pusese în capul său.

„Cum te cheamă?”

Și niciodată nimeni nu înțelegea răspunsul băiatului. „Mă cheamă Africa.”

„Africa? Da? ăsta nu e nume de oameni, e nume de țară!”

Râdeau.

„Dar așa mă cheamă: Africa.

— Pe bune?

— Te ții de glume?

— Faci mișto de noi?”

Băiatul alegea o privire anume și apoi întreba calm:

„Pare că glumesc?”

Nu părea.

„iartă-ne, glumeam…

— Nu voiam să te…

— Nu…”

Băiatul ridica mâna și zâmbea blând ca să arate că acceptă scuzele.

„Bine, mă cheamă Africa, ăsta e prenumele meu. Numele de familie e N’Bia. Mă cheamă Africa N’Bia.”

***

Dar băiatul știe prea bine că un nume nu înseamnă nimic fără povestea lui. E ca un lup la grădina zoologică: doar un animal printre

altele, dacă nu-i știi povestea.

„Bine, Lupule Albastru, o să-ți spun povestea mea."

Și uite-așa, ochiul copilului se transformă și el. Ca o lumină care se stinge. Sau un tunel care se înfundă sub pământ. Asta e, un tunel în care Lupul Albastru intră ca într-o vizuină de vulpe. Se vede din ce în ce mai puțin pe măsură ce înaintezi. În curând, nu mai e niciun strop de lumină. Lupul Albastru nu-și mai vede nici vârful labelor. Câtă vreme înaintează așa în ochiul băiatului? Greu de zis. Minute, care par ani. Până când un glăscior răsună în adâncul întunericului ca să anunțe:

„Uite, Lupule Albastru, ăsta e locul primei mele amintiri!"

II

O noapte îngrozitoare. O noapte africană fără lună. De parcă soarele n-ar fi strălucit niciodată pe pământ. Și ce mai vacarm! strigăte de panică, alergături, fulgere scurte care țâșnesc din toate părțile, urmate de tunete, ca în noaptea când l-au prins pe Lupul Albastru. Și în curând, pârâitul flăcărilor. Lumină roșie și umbre negre lipite de ziduri. Război sau ceva asemănător. Incendii peste tot, case care se prăbușesc… „Toa! Toa!"

E o femeie care strigă alergând. Ține ceva în brațe și strigă după un bărbat care merge de-a lungul zidurilor, ducând de hățuri o cămilă.

„— Toa Negustorule, te rog, ascultă-mă!

— Ți se pare că e vreme de stat la taclale?

— Nu pentru taclale, Toa, ci pentru copil. Ia-l și du-l departe de aici! Nu mai are mamă.

Îi întinde pachetul pe care-l ține în brațe.

„Ce vrei să fac cu un copil așa de mic? E bun doar să-mi bea apa!"

De la o fereastră vecină țâșnesc dintr-odată flăcări. Toa simte cum îi ia foc mustața.

„Ah! Africa! Africa blestemată!

— Te rog, Toa, salvează-l pe băiat! Când o să se facă mare, o să spună povești: povești dintr-alea care te fac să visezi.

— Eu n-am nevoie să visez, am și așa destule belele cu tembela asta de cămilă care visează de dimineața până seara!”

Cămila, care traversează liniștită infernul, de parcă ar fi la marginea unei oaze, se oprește brusc.

„— Toa, strigă femeia, îți dau bani!

— Nici să n-aud! Ai de gând să pornești au ba?

— Mulți bani, Toa, mulți!

— Afurisită cămilă, de câte ori o fac tembelă, se oprește. Câți bani?

— Tot ce am.

— Tot?

— Absolut totul.

III

Se crapă de ziuă deasupra unui peisaj complet diferit. Lupului Albastru nu-i vine a-și crede ochiului.

„Zăpadă!”

Niciun copac, nicio stâncă, niciun fir de iarbă. Doar zăpadă. Doar cerul albastru. Coline imense de zăpadă, cât vezi cu ochii. O zăpadă ciudată, galbenă, dar care pârâie și scârțâie la fiecare pas, și care o ia la vale ca zăpada din Alaska. Și, drept în mijlocul cerului, un soare alb: nici nu poți să ții ochii deschiși, iar Toa Negustorul nădușește șiroaie.

„Deșert afurisit! Nisip afurisit! Nu se mai termină odată?”

Toa merge, aplecat de mijloc. Ține cămila de hățuri și înjură printre dinți:

„Ah! Africa! Africa afurisită!”

Cămila nu-l ascultă. Merge înainte visând. Nu e cămilă, e dromader. O singură cocoașă. Câte nu i-a pus Toa în spinare, nici nu-ți trece prin cap! Cratițe, albii de rufe, râșnițe de cafea, pantofi, lămpi cu gaz, taburete de pai, ce mai, o prăvălie ambulantă care se hâțână odată cu cocoașa ei. Iar în vârful grămezii, sus de tot, înfășurat într-o haină de beduin, o haină de lână neagră, stă drept băiatul. Care privește în depărtare.

„Ah, acolo erai, își zice lupul, mi-era teamă să nu te fi abandonat, ticălosul.”

Lupului Albastru îi e teamă pe bună dreptate. De la noaptea aceea îngrozitoare au trecut mai mulţi ani. Iar Toa Negustorul a încercat de mai multe ori să-l abandoneze pe băiat. Face întotdeauna la fel. Uneori, dimineaţa, când e furios (negustoria a mers prost, pârâul a secat, noaptea a fost prea rece, întotdeauna există un motiv…), se scoală în tăcere, strânge cortul de lână neagră şi murmură la urechea dromaderului care doarme:

„Hai, cămilă, scoală-te, plecăm."

Băiatul se preface că doarme. Ştie ce urmează.

„Hai, vii sau nu?"

Toa Negustorul trage de hăţurile dromaderului care se uită la el şi mestecă un ciulin.

„Hai, te ridici sau nu?"

Nu. Dromaderul rămâne în genunchi. Întotdeauna la momentul ăsta, Toa îl ameninţă cu o bâtă noduroasă:

„Asta cauţi?"

Dar dromaderul nu trebuie decât să-şi dezvelească dinţii plăţi şi galbeni, că bâta cade la loc.

„Nu plec fără băiat."

Asta spune tăcerea dromaderului, şi nemişcarea lui, şi privirea lui liniştită. Atunci Toa se duce să-l trezească pe băiat cu o palmă.

„Hai, sus! Am pierdut deja destul timp din cauza ta. Urcă-te şi nu te clinti de-acolo."

Chestia e că dromaderul nu acceptă pe nimeni altcineva pe cocoaşa lui. Băiatul sus, iar Toa Negustorul pe jos prin nisipul arzător.

Salut, mititelule, ai dormit bine?

— Ca Africa! Dar tu, Oale? („Oale" e porecla afectuoasă pe care băiatul i-a pus-o dromaderului.)

— Am dormit dus, am visat ceva interesant.

— Bun, pornim?

— Pornim."

Oale îşi îndreaptă picioarele şi se ridică în cerul portocaliu.' Răsare soarele. Toa Negustorul înjură, scuipă şi afurisește Africa. Dromaderul

și băiatul râd. Au învățat de mult să râdă pe dinăuntru. Văzuți din afară, amândoi sunt netezi și serioși ca dunele.

IV

Așa și-a început viața. În toată Africa, Toa Negustorul n-ar fi putut găsi un băiat în stare să încarce și să descarce dromaderul mai repede decât el. Nici să prezinte mai frumos marfa în fața corturilor beduinilor, nici să înțeleagă mai bine cămilele, și nici să spună mai frumos povești seara în jurul focului, când Sahara se face rece ca un deșert de gheață și te simți încă și mai singur.

„— Povestește bine, nu?

— Nu că povestește bine?

— Da, tare bine povestește!”

Asta aducea clienți în taberele de nomazi. Toa era mulțumit.

„— Ei! Toa, cum îl cheamă pe băiat?

— Eu muncesc, n-am avut vreme să-i pun un nume!”

Nomazilor nu le plăcea de Toa Negustorul.

„Toa, tu nu-l meriți pe băiatul ăsta.”

II așezau pe băiat lângă foc, îi dădeau ceai fierbinte, migdale, lapte prins (era prea slab) și spuneau:

„Povestește.”

Atunci băiatul le spunea povești care luau naștere în capul lui, sus, pe cocoașa lui Oale. Sau le povestea visurile dromaderului, care visa în fiecare noapte, ba uneori chiar și în timp ce mergea prin soare. Toate poveștile erau despre Africa Galbenă, Sahara, Africa nisipului, a soarelui, a singurătății, a scorpionilor și a liniștii. Și, când caravanele porneau din nou la drum sub cerul arzător, cei care auziseră poveștile băiatului vedeau o altă Africă, din înaltul cămilelor lor. Acolo nisipul era moale, soarele era o fântână, nu mai erau singuri: vocea băiatului îi însoțea peste tot prin deșert.

„Africa!”

Într-una din nopțile astea, o căpetenie a tuaregilor (avea cel puțin o sută cincizeci de ani) declară:

„Toa, pe băiat o să-l numim Africa!”

Când Africa povestea, Toa se ținea deoparte, așezat în mantaua sa. Dar, la sfârșitul fiecărei povești, se ridica și, cu un castron de fier alb în mână, pornea să adune monedele de bronz sau bancnotele vechi.

„— Ia bani până și pe poveștile copilului!

— Toa Negustoriile, tu te-ai vinde și pe tine dacă te-ar vrea cineva.

— Eu sunt Negustorul, mormăia Toa, îmi fac meseria de negustor."

Ce-i drept, Toa ar fi vândut totul. De altfel, într-o bună dimineaţă, chiar vându totul.

Se întâmplă într-un oraș din sud, acolo unde deșertul nu mai e nisip. O altă Africă. Cenușie. Pietre arzătoare, tufe spinoase și, încă mai la sud, câmpii cu iarbă uscată.

„Așteaptă-mă acolo, ordonase Toa. Păzește cortul."

Și dispăruse în oraș, ținând cămila de hățuri. Lui Africa nu-i mai era teamă c-ar putea fi abandonat. Știa că Oale n-ar pleca din oraș fără el.

Totuși, Toa se întoarse singur.

„— Am vândut cămila!

— Cum așa? L-ai vândut pe Oale? Cui?

— Nu-i treaba ta."

Se uita într-un fel anume.

„De altfel te-am vândut și pe tine."

Și adăugă:

„Acuma ești păstor."

V

După plecarea lui Toa, Africa îl căutase pe Oale ore întregi. Degeaba.

„Sigur n-a plecat din oraș, n-ar fi făcut nici măcar un pas fără mine! Așa mi-a promis!"

Îi întreba pe trecători. Îi răspundeau: „Micuțule, pe aici se vând două mii de cămile în fiecare zi!"

Îi întreba pe copiii de vârsta lui:

„N-aţi văzut cumva un dromader care visează?"

Copiii râdeau:

„Toți dromaderii visează!”

Le lua la întrebări chiar și pe cămile:

„Un dromader mare cât o dună!”

Cămilele îl priveau de foarte sus:

„Nu există dromaderi mici printre noi, drăguță, numai frumuseți…”

Și, desigur, se adresa și cumpărătorilor de cămile:

„— Un dromader frumos de culoarea nisipului, vândut de Toa Negustorul…

— Cât?” întrebau cumpărătorii, pe care nu-i interesa nimic altceva.

Până când Regele Caprelor se enervă:

„Africa, treaba ta e să-mi păzești turmele, nu să cauți un dromader!”

Toa îl vânduse pe Africa Regelui Caprelor. Nu era om rău Regele Caprelor. Doar că își iubea turmele mai mult decât orice altceva pe lumea asta. De altfel, avea păr creț de oaie albă, nu mânca decât brânză de capră, nu bea decât lapte de oaie și vorbea cu o voce behăitoare care făcea să-i tremure barba mătăsoasă de țap. Nu locuia într-o casă, ci într-un cort, amintire de pe vremea când își păzea el însuși turmele, și nu se dădea niciodată jos din patul imens de lână neagră creață.

„Da, eu sunt prea bătrân, altminteri n-aș avea nevoie de păstor.”

O oaie bolnavă, o labă ruptă, o capră dispărută, și gata, îl punea pe liber pe păstor.

„Ai priceput, Africa?”

Băiatul făcu semn că a înțeles.

„Atunci stai jos și ascultă.”

Regele Caprelor îi dădu băiatului o bucată mare de brânză și un castron cu lapte cald încă și îl învăță meseria de păstor.

Africa rămase doi ani întregi în slujba Regelui Caprelor. Locuitorii Africii Cenușii nu-și veneau în fire. „De obicei, bătrânul nu ține un păstor mai mult de cincisprezece zile. Ai vreo taină?”

Africa nu avea nicio taină. Era un păstor bun, atâta tot. Înțelesese un lucru foarte simplu: turmele nu au dușmani. Dacă leul sau ghepardul

mănâncă din când în când o capră, înseamnă că-i e foame. Africa îi explicase treaba asta Regelui Caprelor.

„— Rege, dacă vrei ca leii să nu atace turmele, trebuie să le dai chiar tu de mâncare.

— Să hrănesc leii?"

Regele Caprelor îşi frământa barba.

„Prea bine, Africa, nu-i o idee rea."

Şi, peste tot unde Africa ducea caprele la păscut, avea la dispoziţie bucăţi mari de came pe care le aducea din oraş.

„Asta-i partea ta, Leule, nu te atinge de oile mele."

Bătrânul Leu din Africa Cenuşie adulmeca y bucăţile de carne fără să se grăbească.

„Eşti un tip pe cinste, Păstorule, chiar că un tip pe cinste."

Şi se aşeza la masă,

Cu Ghepardul, Africa avu o conversaţie mai lungă. Într-o seară când Ghepardul se apropia cu mare grijă de turmă, târându-se pe burtă, Africa spuse:

„Nu te da drept şarpe, Ghepardule, că te-am auzit."

Uimit, Ghepardul ridică capul din iarba uscată.

„Cum aşa, Păstorule? Pe mine nu m-aude nimeni niciodată!

— Eu vin din Africa Galbenă. Acolo nu-i decât linişte, asta-ţi face auzul fin. Uite, pot să-ţi spun că pe umărul tău se ceartă doi purici."

Ghepardul îi crănţăni pe cei doi purici pe-o măsea.

„Bine, spuse Africa, trebuie să vorbim."

Impresionat, Ghepardul se aşează şi ascultă.

„Eşti un bun vânător, Ghepardule. Alergi mai repede decât toate animalele şi vezi până hăt departe. Astea sunt şi calităţile unui păstor."

Linişte. Se auzi cum rage un elefant, foarte departe. Apoi împuşcături.

„— Vânători străini… murmură Africa.

— Da, s-au întors, spuse Ghepardul, i-am văzut ieri."

Se lăsă o clipă de tristeţe.

„— Ghepardule, ce-ar fi să fii păstor împreună cu mine?

— Şi mie ce-mi iese?"

Africa îl privi îndelung pe Ghepard. Două lacrimi vechi îi lăsaseră urme negre până în colțurile buzelor.

„Ai nevoie de un prieten, Ghepardule, și eu la fel."

Uite-așa se întâmplase cu Ghepardul. Africa și el deveniseră nedespărțiți.

VI

Caprele cele tinere nu puteau ține pasul cu turma când pășunile erau prea departe. Oboseau. Se mocăiau pe drum, iar hienele, care nu erau niciodată departe, se lingeau pe bot râzând. Căprițele cele mai fragile erau și cele mai frumoase și cele mai rare, un soi anume pe care Regele Caprelor îl numea „Porumbițele mele de Abisinia". Făcea nopți albe la gândul că li s-ar putea întâmpla ceva.

„Rege, am o idee ca să le apărăm pe Porumbițe."

Africa explică.

„Trebuie să le lăsăm pe cele mai tinere în urmă."

Regele Caprelor își smulse trei fire din barbă. „— Singure, în urmă, ești nebun? Și hienele?

— Uite cum zic eu: le pun pe căprițe în cele mai mari tufe cu spini, iar hienele n-or să poată să le atingă."

Regele Caprelor închise ochii și se gândi repede: „Să vedem, toate caprele mestecă spini, că ar putea să mestece și cuie, spinii nu le strică blana, iar hienele nu suportă spinii. O idee bună, fără îndoială."

Se uită din nou la Africa, mângâindu-și barba, și întrebă:

„Ia spune-mi, Africa, de ce nu mi-a venit mie ideea asta?"

Africa se uită în ochii bătrânului, obosiți și palizi, și răspunse încetișor:

„Pentru că acum eu sunt păstorul. Tu ești Regele."

Merita să vezi ce față făcea Hiena în fața tufișului ghimpos.

„Nu se poate așa ceva, Africa, căprița asta sub nasul meu, ba chiar o Porumbiță de Abisinia! O asemenea tentație, nu-i frumos din partea ta!"

Saliva așa de rău, încât între labele ei ar fi putut crește flori. Africa o bătu ușurel pe frunte:

„Când mă întorc, îți aduc ce rămâne de la leul bătrân. Leii sunt ca bogătașii, întotdeauna lasă câte ceva."

Ghepardul se încrunta, nu-i plăcea mirosul hienei.

„— Păstorule, n-ar trebui să vorbești cu creatura asta.

— Eu vorbesc cu toată lumea.

— Și rău faci. Eu n-am încredere în creatura asta."

Turma se puse iarăși în mișcare. Ghepardul aruncă o ultimă privire plină de dispreț spre Hienă și spuse: „Oricum, nu contează: cât trăiesc eu, nimeni n-o să-ți mănânce vreo capră."

Uite-așa. Timpul trecea. Turma o ducea tot mai bine. Regele Caprelor dormea liniștit. Toată lumea era mulțumită, până și Hiena, care se desfăta cu resturile de la leu. (Ba chiar zicea că stă lângă tufișuri ca să păzească ea însăși Porumbițele de Abisinia. Ghepardul dădea din cap ridicând privirea către cer. „Perfect! protesta Hiena.

Și dacă li se întâmplă ceva Porumbițelor, eu o să te anunț prima, Păstorule!")

în Africa Cenușie, toată lumea îl știa pe micul păstor. O adevărată vedetă. Seara, când Africa aprindea focul, nu dura mult până când umbre negre începeau să se strecoare spre el. Nu erau hoți. Nu erau animale înfometate. Era mulțimea celor — oameni și sălbăticiuni — care venea să asculte poveștile lui Africa, micul păstor al Regelui Caprelor. El le vorbea despre o altă Africă, Africa Galbenă. Le povestea visele dromaderului Oale, dispărut în chip misterios. Dar le spunea și povești despre Africa Cenușie, pe care o știa mai bine decât ei, deși nu se născuse acolo.

„— Povestește bine, nu?

— Nu că povestește bine?

— Chiar că povestește bine!"

Și, la ivirea zorilor, când fiecare pleca la ale lui, era ca și cum rămâneau împreună.

Într-o bună zi, Gorila Cenușie a Savanelor întrerupse o poveste:

„Păstorule, ştii că mai există o Africă, o Africă Verde, cu copaci peste tot, înalţi şi stufoşi ca norii? Am un verişor acolo, un găligan înalt cu capul ascuţit!”

O Africă Verde? Nu prea era de crezut. Dar pe Gorila Cenuşie a Savanelor rareori o contrazicea cineva…

Ciudată viaţa… Îţi zice cineva ceva despre un lucru de neînchipuit de care n-aveai habar, şi imediat după aceea îl descoperi şi tu. Africa Verde… Băiatul avea să cunoască foarte curând Africa Verde!

VII

Se întâmplă într-o noapte. Africa povestea. Animalele ascultau, dintr-odată Ghepardul şuieră:

„Ş̧ş̧ş̧ş̧ş̧t!”

Venit de foarte departe, se auzea râsul Hienei. Dar un râs neobişnuit. Un râs furios…

„Se întâmplă ceva cu Porumbiţele de Abisinia!”

Ghepardul sări în picioare.

„Mă duc! Păstorule, vino după mine cu turma.”

Apoi, chiar înainte să dispară:

„Şi doar ţi-am zis să n-ai încredere în creatura asta)”

În zorii zilei, când Africa ajunse la tufişul ghimpos, inima îi stătu în loc. Tufişul era gol! Hiena dispăruse. La fel şi Ghepardul. De jur-împrejur, urme de luptă… Şi nimeni nu ştia nimic, normal. Regele Caprelor fu cât pe ce să moară.

„Porumbiţa mea de Abisinia! Cea mai frumoasă! Cea mai graţioasă! Lumina ochilor mei! Cea mai rară! Vezi ce-nseamnă să te înhăitezi cu gheparzii? Mi-a mâncat-o! Păstor afurisit, te gonesc, pe tine şi pe tufişurile tale cu ghimpi! Cară-te! Dispari până nu te omor!”

Să rămână în Africa Cenuşie? Imposibil. Prea trist. Să se întoarcă în Africa Galbenă? Fără Oale? Nu. Băiatul se gândi la Gorila Cenuşie a Savanelor. Africa Verde: „Am un văr acolo…”

***

„— Și cum o să plătești drumul? îl întrebase șoferul.

— O să spăl camionul, răspunsese Africa.

— N-are nevoie de spălare, motorul contează.

— O să-ți fac de mâncare.

— Mâncarea mea e deja făcută. (Șoferul îi arătase proviziile de turte negre și brânză albă.)

— O să-ți spun povești.

— Bun, îmi plac poveștile. Și în felul ăsta, n-o să adorm. Urcă. Dacă mă plictisești, îți fac vânt pe fereastră."

Uite-așa. Așa au plecat din Africa Cenușie, în timp ce șoferul conducea (prea repede), Africa povestea. Dar, în timp ce povestea, se gândea la altceva. Ce se întâmplase cu căprița, cu Ghepardul și cu Hiena? „Oare o să-mi pierd toți prietenii unul după altul? Oare port ghinion?"

Soarele răsărea. Și apunea. Tristă călătorie. Lungă călătorie. Foarte lungă. Foarte fierbinte. Foarte plată.

Camionul era un fel de autobuz mic, a cărui tăblăraie zdrăngănea. Se mai urcară și alți pasageri. Șoferul îi punea să plătească. Scump. („Am un băiat care spune povești!") Se urcară mulți. Mult prea mulți. Africa îi spuse șoferului:

„— Ești prea încărcat, șoferule, și conduci prea repede…"

— Taci și povestește!"

Africa povestea. Zi și noapte. Noaptea, vedea doar ochii celor care-l ascultau.

Și, într-o dimineață, din toate piepturile izbucni un strigăt imens. Acolo, la capătul unui ocean de pământ uscat și crăpat, apăru freamătul verde al Pădurii Tropicale.

Africa Verde! Gorila Cenușie a Savanelor nu spusese minciuni.

Toată lumea se îngrămădi la ferestre, cu țipete de bucurie. Șoferul acceleră și mai tare. Intrară cu toată viteza în pădure. Și, desigur, într-o curbă mărginită de ferigi imense, micul autobuz ieși de pe șosea și se răsturnă. Mare vacarm de fiare și motor înnebunit.

Ultimul lucru pe care-l văzu Africa înainte să leşine fu autobuzul, ca un scarabeu bătrân răsturnat pe spate, cu cele patru roţi strâmbe învârtindu-se în gol.

VIII

„— M'ma Bia, M'ma Bia, se trezeşte!

— Bineînţeles că se trezeşte, doar eu l-am îngrijit.

— Totuşi, chiar aşa de repede, n-aş fi zis…

— T'ta Bia, Vechitură, ia zi, de când îngrijesc eu oameni?

— De când erai mititică, să tot fie vreo cincizeci de ani de-acuma!

— Şi câţi s-a întâmplat să nu se facă bine, T'ta Bia, poţi să-mi spui?

— Niciunul. Toţi s-au făcut bine. De fiecare dată e o adevărată minune.

— Nu e nicio minune, e Mâna Bună a lui M'ma Bia!

— Şi totuşi, aş fi zis că ăsta o să moară.

— Biată Vechitură, e mai zdravăn decât toţi ceilalţi, o să trăiască o sută de ani!"

De la o vreme, Africa auzea prin somn şuşotelile astea, însoţite de mici râsete. Deschise ochii.

„— M'ma Bia, uite, deschide ochii!"

— Văd şi eu că deschide ochii. Dă-ncoace laptele de cocos."

Africa bău laptele. Un lichid răcoros, catifelat, dulce, un pic acid. Îi plăcu.

„— S-ar zice că-i place.

— T'ta Bia, văd şi eu că-i place, a golit nuca de cocos."

Africa adormi la loc.

Când se trezi a doua oară, casa era goală. Totuşi, auzi o voce care-i spunea:

„Hei, tu, salut!"

Un glăscior metalic şi nazal, care ieşea dintr-o pasăre ciudată, albastru pal cu coadă roşie şi un cioc cu care ar fi putut să spargă nuci. Pasărea era cocoţată pe un urcior din pământ.

„— Salut, răspunse Africa, tu cine eşti?

— Eu sunt papagal, tu cine ești?

— Eram păstor. Am fost și negustor. Mă rog, pe-aproape.

— Zău? făcu Papagalul, ca T'ta Bia. Și probabil ai să sfârșești ca el, în agricultură.

— Pot să ies? întrebă Africa.

— Dacă te ții pe picioare, ce te-mpiedică?"

Africa se ridică cu grijă. Degeaba, se făcuse bine. Ca și cum toată viața pe care o pierduse din cauza accidentului revenise în el în timp ce dormea. Scoase un chiot de bucurie și ieși din casă alergând. Dar chiotul se transformă curând în urlet de groază. Casa era cocoțată pe stâlpi:

căzuse în gol. Africa închise ochii și aşteptă căzătura. Dar se petrecu altceva. Două braţe enorme, cu o forţă nemaivăzută, îl prinseră din zbor, și se simți strâns la un piept mare, păros și vătuit precum patul Regelui Caprelor. Apoi izbucni un râs aşa de puternic, încât toate păsările din pădure își luară zborul.

„— T'ta Bia, ai putea să râzi mai încet, totuși!

— E vremea siestei, ce naiba!"

Toată pădurea protesta.

„M'ma Bia, ia uite, gata, s-a făcut bine!"

T'ta Bia îl învârtea pe Africa prin aer, arătându-l unei bătrânici care ieșea din desișul pădurii.

„Nu-i nevoie să faci atâta tărăboi, T'ta Bia, văd și eu că s-a făcut bine."}

Africa deschise niște ochi rotunzi. Bătrânica era urmată de o gorilă uriașă cu capul ascuțit, care ducea un sac cu papaia roz, cel mai bun fruct și cel mai bun leac.

„— Ciudat, zise Gorila, T'ta Bia n-a priceput niciodată că îi vindeci pe toți.

— Mai taci, jivină, răspunse M'ma, se preface mirat ca să-mi facă mie plăcere.

— A, bun…" zise Gorila.

IX

Casa lui T'ta și M'ma Bia se ițea pe patru labe în mijlocul unei poieni de un verde cât se poate de verde. De ce stă pe pari? întrebă Africa.

— Ca să nu ne viziteze șerpii, puișor."

De jur-împrejur era zidul vegetal al pădurii, așa de înalt, încât puteai să te crezi în fundul unui puț cu verdeață.

T'ta și M'ma Bia îl îngrijiră pe Africa și-i dădură de mâncare. Nu-l întrebară nimic. Nu-l obligară să muncească.

Ziua se ocupau de poiană și de copaci. Noaptea stăteau de vorbă. Trăiseră mult. Cunoșteau toți oamenii și toate animalele din Africa Verde. Aveau copii și veri peste tot, în cele trei Africi și în Cealaltă Lume.

„Cealaltă Lume? Ce mai e și asta?" T'ta Bia deschise gura ca să-i răspundă lui Africa, dar fu întrerupt de un trosnet de crengi rupte și de un fâșâit de frunze. Zgomotul nu venea din apropiere, dar copacul care căzuse era așa de mare, încât toată pădurea îl auzise prăvălindu-se. Apoi se lăsă o clipă lungă de liniște, iar T'ta Bia spuse:

„— Cealaltă Lume? Poate că o să ajungem curând în Cealaltă Lume.

— Mai taci, zise M'ma Bia, nu-i băga idei dintr-astea în cap."

Fără ca cineva să-i fi cerut, Africa începuse să-i ajute pe T'ta și M'ma Bia la muncă. Mergea cu ei să culeagă fructe din pădure și, în fiecare sâmbătă, se duceau toți trei la târgul din orașul vecin. T'ta Bia, care era bun negustor, vindea fructele strigând din toți rărunchii. Alții veneau să ceară un sfat de la M'ma Bia, care îi vindeca pe toți pe te miri ce și mai nimic. Dar cel mai cunoscut, foarte repede, fu Africa.

Cum își terminau treburile, toți se adunau în jurul lui.

„— Povestește bine, nu?

— Nu că povestește bine?

— Chiar că povestește bine!"

„Dar povestea ta, povestea despre viaţa ta, când ne-o spui?” În ziua când T’ta Bia pusese întrebarea asta, ploua. Şi ce mai ploaie! O vreme numai bună să-ţi povesteşti viaţa. Tta şi M’ma Bia îl ascultau pe Africa dând grav din cap.

„— Aşa deci, nu ai tată? întrebă T’ta Bia când Africa sfârşi de povestit.

— N-am tată, nu.

— Şi nici mamă n-ai? întrebă M’ma Bia.

— Nu, nici mamă, nu.”

Se lăsă o tăcere încurcată, căci amândurora le venise aceeaşi idee.

Aşa se făcu că deveni Africa N’Bia, ultimul copil al lui T’ta şi M’ma Bia, care mai avuseseră paisprezece înaintea lui, azi împrăştiaţi prin toate Africile şi pe toate pământurile din Cealaltă Lume.

X

Da, dar cu trecerea anilor cădeau tot mai mulţi copaci. Pădurea se lumina. Fruntea lui T’ta Bia se zbârcea.

„Nu-ţi face griji, o să se termine într-o bună zi.” Dar M’ma Bia ştia că n-avea să se termine, în anotimpul ploilor, copacii tăiaţi erau aruncaţi în râuri şi porneau spre mare. Într-o zi, Africa şi Gorila stăteau pe mal şi se uitau cum trec trunchiurile cojite, iar Gorila oftă din rărunchi:

„Nu mai durează mult…”

Ca să-i mai mute gândul de la asta, Africa îl întrebă:

„— Ştii că ai un văr în Africa Cenuşie? Unul mic şi îndesat, cu capul plat, în Savană?

— Da, ştiu,” răspunse distrat Gorilă.

Tăcere. Şi în această tăcere, zgomotul sacadat al topoarelor.

„Dar unde se duc de fapt copacii ăştia?” întrebă Africa.

Gorilă privea fix râul:

„Unde vrei să se ducă? În Cealaltă Lume, normal!”

Şi adăugă, ca pentru el însuşi:

„— Fir-ar să fie, trebuie să iau o hotărâre, nu-ncape vorbă, trebuie să mă hotărăsc!

— Şi eu”, se auzi un glas ciudat lângă ei.

Era un suflu adânc şi palid, o voce aproape mută.

„— Tu ce treabă ai? întrebă Gorilă, doar nu trăiești în copaci!

— Tocmai, explică Crocodilul, eu trăiesc în apă, dar apa mea e plină de copaci acum."

T'ta Bia luă și el o hotărâre:

„— Hai, spuse el, plecăm de aici.

— De ce?" întrebă Africa.

T'ta Bia îl duse la marginea pădurii și îi arătă întinderea de pământ uscat și crăpat pe care Africa o traversase cu camionul (nopți și zile nesfârșite…).

„Uite, zise T'ta Bia, nu cu multă vreme în urmă, pădurea se întindea până la orizont. Azi toți copacii sunt tăiați. Și când nu mai sunt copaci, nu mai plouă. Vezi, nu crește nimic. Pământul e așa de tare că nici câinele nu mai poate să-și îngroape osul."

Dintr-odată, T'ta Bia arătă ceva cu degetul.

„Uite."

Africa urmări degetul și văzu o chestiuță neagră, lucitoare și furioasă, care înainta cu încăpățânare spre pădure, agitând deasupra capului o seceră.

„Nici măcar Scorpionul Negru nu suportă uscăciunea asta!"

T'ta Bia tăcu. O adiere de vânt arzător ridică un nor de praf.

„Asta o să se aleagă de poiana noastră…"

Aveau buzele uscate.

„Hai, spuse T'ta Bia, plecăm de aici."

4. CEALALTĂ LUME

I

Astfel, T'ta Bia, M'ma Bia și fiul lor Africa sosiră aici, la noi, în Cealaltă Lume. Aveau un văr în orașul nostru. Vărul deschise ziarul și îl ajută pe T'ta Bia să-și găsească de lucru. T'ta Bia ar fi făcut orice, dar ziarul zicea că nu era aproape nimic de făcut.

„Nu-ți face griji, spunea M'ma Bia, o să găsim noi ceva."

Și într-o zi, într-adevăr, vărul găsi.

„Uite, spuse el încercuind cu pixul un anunț mic din ziar, uite, asta e pentru tine!”

Și T’ta Bia fu angajat de grădina zoologică a orașului la departamentul „întreținerea serei tropicale”.

„— Ce-i aia o seră tropicală?” întrebase el.

— Un fel cușcă de sticlă, unde țin închiși copacii de pe la noi”, răspunsese vărul.

Copacii erau aproape morți. T’ta Bia îi învie.

Africa avea să-și amintească toată viața ziua când intră pentru prima oară în grădina zoologică. Habar n-avea ce putea să fie aia.

„O grădină cu animale”, spusese M’ma Bia.

Africa nu prea înțelegea cum poți planta animale într-o grădină. În plus, era trist. Îi părea rău după poiană și după Africa Verde. Între zidurile orașului nostru, se simțea ca la închisoare. Și așa de singur! Așa de singur…

Dar abia călcase pragul grădinii zoologice, că o voce cunoscută îl opri: „Salut, mititelule! Zi așa, până la urmă m-ai găsit? Nu mă miră defel la tine!”

Câteva secunde bune, Africa nu putu scoate o vorbă. Era prea frumos. Nu-i venea să-și creadă ochilor și urechilor.

„Oale!”

Da. Dromaderul era acolo, în fața lui, pe cele patru picioare, în mijlocul unei cuști înconjurate cu gard.

„— Oale! Ce faci aici?

— După cum vezi, te așteptam. N-am făcut nici măcar un pas de când Toa m-a vândut.

— Nici măcar un pas?

— După cum îți promisesem. Toată lumea a încercat să mă facă să merg, dar în zadar: de când ne-am despărțit, n-am mai pus un picior în fața celuilalt.”

Lui Africa, a cărui inimă aproape că stătuse în loc, tot nu-i venea a crede.

„Dar cum ai ajuns până aici?”

Oale avu râsul său interior:

„Ce-ar putea să facă un cumpărător cu o cămilă paralitică?”

Africa tresări:

„Ar fi putut să te omoare!

— Ei, nu, fii serios, cumpărătorul meu a preferat să mă vândă și el la rândul lui!

— Cui?

— Ce mai contează? Unui alt cumpărător… Care m-a vândut și el.

— Și așa, din cumpărător în cumpărător, am ajuns la furnizorul grădinii zoologice. El tocmai căuta un dromader încremenit. A luat o groază de bani pe mine.”

Alt râs interior.

„— Am călătorit mult până am ajuns aici, cu vaporul, cu trenul, cu camionul, chiar și cu măcaraua! (Le-a trebuit o macara ca să mă pună în cușcă.) Niciun pas fără tine, mititelule! Nici măcar unul singur!

— O să plâng, își spuse Africa, gata, o să izbucnesc în plâns!

— Dar acum o să pot să-mi dezmorțesc picioarele!” strigă Oale. Și dintr-odată începu să țopăie pe loc, să alerge cu toată viteza de-a lungul gardului, apoi se rostogoli în praf și se roti pe cocoașă ca un titirez, cu picioarele în aer, hohotind de râs.

Din cușcă în cușcă, toate animalele se molipsiră de râsul nebun, până la Africa. Animalul care râdea cel mai tare strigă:

„Ei, droma, te crezi o Porumbiță de Abisinia, sau ce?”

„Râsul ăsta… se gândi Africa, eu cunosc râsul ăsta!”

La zece metri de el, în spatele unor bare groase de fier, Hiena din Africa Cenușie râdea mai tare ca toți. Apoi îi spuse animalului din cușca vecină: „Ei, Lacrimi, nu râzi? Ia uite la dromader!

— N-am vreme de distracții, spuse o voce pe care Africa o recunoscu pe dată, eu sunt păstorul, păzesc capra!”

Iar vocea (ce tristă era!) adăugă:

„— De altfel, dacă ai fi păzit-o tu mai bine, acum n-am fi fost aici cu toţii!

— Am făcut tot ce se putea! protestă Hiena, nu eşti un păstor mai bun decât mine!”

Africa alergase la locul disputei şi se opri brusc, trase adânc aer în piept şi murmură:

„— Bună ziua, Ghepardule, pe tine te strigă Lacrimii Nu mai fi trist, acum sunt aici…

— Bună ziua, Păstorule, nu sunt trist, sunt doar un pic obosit. Am păzit-o pe Porumbiţă zi şi noapte de când vânătorii de animale vii le-au prins pe ea şi pe creatura asta”

Africa îi zâmbi Hienei care păru încurcată:

„— Am făcut tot ce se putea, Africa, să ştii, dar mi-au întins o capcană cu came; mă ştii, n-am putut să mă ţin tare…

— Eu, zise Ghepardul, m-am lăsat prins anume ca să n-o părăsesc pe Porumbiţă. Ia uite-o, e frumoasă, nu-i aşa?” Ghepardul arătă din cap spre o altă cuşcă, la zece metri, unde Porumbiţa de Abisinia ţopăia veselă în onoarea lui Africa.

„N-am scăpat-o o clipă din ochi, repetă Ghepardul. Zi şi noapte! în sfârşit, acuma eşti aici, o să pot să mă odihnesc şi eu…”

Şi adormi pe dată.

Toţi. Africa îi regăsi pe toţi în grădina zoologică din Cealaltă Lume. Gorila Cenuşie a Savanelor şi Vărul ei din Pădure („Ce era să fac, îmi luau copacii, aşa că am hotărât să mă las prins şi eu! Dar uite şi tu ce oameni: mi-au pus copacii într-o cuşcă, iar pe mine în alta…”), Bătrânul

Leu din Africa Cenuşie, Crocodilul râurilor, Papagalul Albastru cu coadă roşie şi, agitându-şi secera în spatele geamului luminos al unui acvariu, micul Scorpion Negru furios, care fugea de secetă. Până şi Toa Negustorul! Acum vindea îngheţată. Dar era neschimbat: se încurca în vata de zahăr şi îşi petrecea timpul bodogănind: „Ah! Cealaltă Lume! Mie-mi zici de Cealaltă Lume!”

Da, Africa îi ştia pe toţi locuitorii grădinii zoologice. Pe toţi în afară de unul.

II

„Pe toţi în afară de mine, ei?”

Acum e primăvară. Lupul şi băiatul stau în continuare faţă în faţă.

„Da, Lupule Albastru. Şi-mi păreai aşa de singur, aşa de trist…”

„Ce mai băiat, ce mai om! Mă întreb ce-ar fi zis Flacără Neagră despre el!”

Dar ceea ce vede lupul în ochiul băiatul e încă şi mai surprinzător decât orice altceva…

E seară. T’ta şi M’ma Bia stau în picioare în bucătărie. Africa stă jos în faţa lor, pe un taburet. De tavan atârnă un bec galben. M’ma Bia ţine între palme capul băiatului. Băiatul n-are decât un ochi. Celălalt e închis de luni de zile. Până şi dimineaţa, când se trezeşte, Africa nu deschide decât un ochi.

M’ma Bia dă tristă din cap.

— Nu, de data asta nu cred că pot să-l vindec, de data asta, nu…

T’ta Bia pufni şi îşi scărpina barba nerasă.

— Să încercăm la doctor?

Încercară. Doctorul prescrise picături. Genele lui Africa se năclăiră. Zicea că plânge de dimineaţă până seara. Dar ochiul nu se deschidea. Se întoarseră la doctor. Era un doctor cinstit:

— Nu înţeleg nimic, zise el.

— Nici eu, spuse M’ma Bia.

„Eu înţeleg foarte bine”, îşi spuse Lupul Albastru.

M’ma Bia stă aplecată asupra băiatului în bucătărie, T’ta Bia nu mai doarme noaptea de grijă, Lupului Albastru îi pare rău.

Şi băiatul ăsta care îl priveşte în continuare cu ochiul lui!

Lupul Albastru dă din cap de mai multe ori şi până la urmă întreabă:

„Cum ai ghicit?”

Tăcere. Doar un zâmbet uşor pe buzele băiatului.

„Și totuși, și totuși, mă jurasem să țin închis ochiul ăsta!…”

Adevărul e că, în spatele pleoapei închise, ochiul lupului e vindecat de mult. Dar grădina zoologică, animalele triste, vizitatorii… „Pfff, își spusese lupul, un singur ochi e prea de ajuns ca să vezi toate astea.”

„Da, Lupule Albastru, dar acum sunt și eu aici!”

Asta așa-i. Acum e și băiatul. Animalelor din Africa le-a povestit despre Marele Nord. Lupului Albastru i-a povestit despre cele trei Africi. Și toți au început să viseze, chiar și când nu dorm!

Lupul Albastru privește, prima oară, peste umărul băiatului și vede, îi vede limpede pe Paietă și pe Ghepard făcând-o pe nebunii în mijlocul grădinii zoologice, în praful de aur din Sahara.

Potârniche vine și ea curând, și Roșcații, care încep să danseze în jurul dromaderului-titirez. T’ta Bia deschide ușile serei și frumoșii copaci ai Africii Verzi invadează aleile. Pe creanga cea mai de sus, santinele, Vărul Cenușiu și Gorila Pădurilor, stau unul lângă celălalt.

Și vizitatorii nu bagă de seamă…

Și directorul grădinii își continuă rondul…

Și Toa Negustorul, care aleargă cât îl țin picioarele, urmărit de Scorpionul furios…

Și copiii care întreabă de ce râde Hiena așa de tare…

Și Flacără Neagră care tocmai ce s-a așezat lângă băiat, în fața Lupului Albastru.

Și zăpada care se așterne peste toate (în toiul primăverii!), frumoasa zăpadă mută din Alaska, care acoperă tot și păstrează secretele…

„Firește, se gândește Lupul Albastru, firește, e tentant, toate astea merită să le vezi cu amândoi ochii.”

„Clic!” face pleoapa lupului când se deschide.

„Clic!” face pleoapa băiatului.

„— Nu mai înțeleg nimic, va spune veterinarul.

— Nici eu”, va spune doctorul.

Daniel Pennac

S-a născut în 1944, în cursul unei escale la Casablanca. În copilărie, a străbătut lumea întreagă împreună cu părinții lui: Europa, Asia, Africa, apoi familia s-a stabilit în La Colle sur Loup (în Alpes Martimes). Astăzi locuiește la Belleville și predă limba franceză într-un liceu din Paris. A scris romane polițiste și eseuri, romane și cărți pentru adolescenți.

Silvia Mitrea

Silvia Mitrea, ilustratoarea ediției în limba română, a absolvit Universitatea Națională de Arte din București în anul 1996 și, de atunci, are o bogată activitate artistică, mai ales în domeniul ilustrației de carte pentru copii și al ilustrației pentru reviste. Din 1998 este membră a Uniunii Artiștilor Plastici din România.

---

[1] Barren Lands sau Barren Grounds regiune vastă de tundră din nordul Canadei

Table of Contents

1. ÎNTÂLNIREA
2. OCHIUL LUPULUI
3. OCHIUL OMULUI
4. CEALALTĂ LUME
Daniel Pennac
Silvia Mitrea
[1]